

campi

Varje positivt bemötande av utländska studenter och personal är guld värt. Det kan prägla immigranten för lång tid framöver menar Andrzej Olkiewicz. (Foto: Håkan Lindgren)

Svår konst att vara invandrare

100 nationaliteter bland studenter och personal på KTH

Ytterst få emigranter ångrar att de har flyttat till ett nytt land. De flesta tycker, trots den frustrerande integrationsprocessen, att de har vunnit på livets lotteri, säger Andrzej Olkiewicz. Hans föreläsning på KTH om "hur man blir lycklig i ett nytt land" var ett led i VIL-skolans arbete med jämställdhet, mångfald och likabehandling.

Det var många gamla bekanta bland åhörarna som ville byta ett ord med Andrzej Olkiewicz efter föreläsningen. För några år sedan lämnade han sitt arbete som informatiker på KTHB och sadlade om till frilansskribent. I den kritikerrosade boken "Konsten att vara invandrare" skriver han om vad invandrare själva kan göra för att komma in i sitt nya land och varför det är så svårt.

– Idén till boken föddes faktiskt här på KTH. Jag lyssnade till en grupp franska studenter i matkön, och hörde hur de beklagade sig över hur svårt det var att få kontakt med svenska studenter. Samtidigt noterade jag att de var rätt ovilliga att prata engelska med svenskarna, de pratade hellre franska med varandra, säger Andrzej Olkiewicz.

Oavsett anledningen till flytten går alla som möter ett nytt land igenom det som Andrzej kallar "immigrantfrustration", och upplever en stor ensamhet. Han menar att samhället självklart har ett ansvar att underlätta integrationen, men att invandrare ofta saboterar för sig själva när de ska komma i kontakt med det nya samhället.

– Vi har ett stort eget ansvar att hålla dörren öppen. Jag har själv gjort alla misstag som man kan göra, det tar lång tid att förstå mekanismerna i det som sker när man möter en ny kultur.

Äventyrlust fick Andrzej Olkiewicz att som 19-åring lämna Polen. Han sökte politisk asyl i Danmark 1957 och kom sedan till Sverige. Andrzej utbildade sig så småningom till geolog vid Stockholms universitet och har arbetat i ett flertal länder.

Ta seden dit man kommer

Att lära sig språket och att ta seden dit man kommer är två grundregler för en immigrant, men det räcker inte menar han. Det finns tusentals olika situationer att tyda, tolka och ta till sig.

– Ta så enkla saker som hur folk hälsar eller bjuder på öl i olika länder, att inte förstå nyanserna kan skapa stor frustration. Stressen leder till att man börjar misstolka det som sker.

Självklart är det lättare att vara välutbildad eller rik invandrare, säger Andrzej. Men han har sett samma beteende hos såväl flyktingar som hos vetenskapsmän och präster, mönstret går igen i hela världen. Anledningen är att vi är så präglade av vår uppväxt – den som emigrerar är mentalt fortfarande kvar i sitt hemlands kultur.

– Vi börjar jämföra och värdera, men det är ju två helt olika pussel och bitarna kommer aldrig att passa ihop. Men vi kan lära oss att förstå nya kulturer, skillnaderna är egentligen rätt ytliga.

Andrzej Olkiewicz menar att KTH:s välkomnande av utländska studenter och personal är mycket viktigt. Varje positivt bemötande är guld värt och kan prägla immigranten för lång tid framöver menar han. Nyckeln för invandrare som vill komma in i gemenskapen är att vara så aktiv som möjligt och skaffa ett stort nätverk. Och vi andra kan hjälpa till genom att vara öppna i våra hjärtan och visa vänlighet.

– Vi måste släppa på bekvämligheten från båda håll och gå utanför våra cirklar, säger Andrzej Olkiewicz.

Igenkännande skratt

Åhörarna nickade och skrattade igenkännande under föredraget, och delade frikostigt med sig av egna upplevelser och tankar kring ämnet. ”Det oerhört viktigt att ha dessa samtal på KTH” var en kommentar.

Med omkring 100 olika nationaliteter representerade är KTH en i högsta grad internationell arbetsplats. Syftet med seminariet var främst att ge en större förståelse för de utmaningar och behov som uppstår i mötet med ett nytt land. För KTHB och VIL-skolan handlar det om att öka kunskapen för att ge ett bra bemötande i sin serviceroll.

– Det har varit ett stort intresse från hela KTH inför Andrzejs föreläsning och många tycker att den borde ges även på engelska, säger Annika Swedén, avdelningschef på dokument- och referensservice.

VIL-skolan planerar fler seminarier inom planen för jämställdhet, mångfald och likabehandling i samarbete med andra aktörer på KTH.

Text: Susanne Rosén

Fem tecken på att en immigrant börjar integrera sig, enligt Andrzej Olkiewicz:

- Accepterar att hon/han bor i ett främmande land.
  - Lever här och nu, och slutar längta ”hem” på det förtärande nostalgiska viset.
  - Slutar att jämföra och värdera i ”sämre och bättre”. Det är bara annorlunda.
  - Väljer vänner utifrån gemensamma intressen, och inte enbart på grund av religion eller språk.
  - Då det förflutna och samtidigt samverkar och berikar varandra. Det ger ro i själen.
- Läs mer på Andrzej Olkiewicz hemsida

Campis nyheter direkt som e-post

- Prenumerera på Campis nyhetsbrev

Taggad som: integration, invandrare, emigrant, likabehandling, Jämställdhet, mångfald, KTHB

Tillhör: Campi

Senast ändrad: 2010-03-02 ➞